

No. of Printed Pages : 11

Subject Code : 27

B20-SX (E)
(EN/AS/BN)

106503

2020

Amr
Prayel
CLASS TEST

SANSKRIT (E)

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

50/

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

27-S1-B20-SX(E)(TH)

[Contd.

1. Answer the following questions :

তলৰ প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া।

নিম্নলিখিত প্রশ্নগুলোর উত্তর দাও।

(a) "The मनुसंहिता is also called मानवधर्मशास्त्र

Write "Yes" or "No".

“হয়” নে “নহয়” লিখা।

“হ্যা” অথবা “না” লেখো।

(b) To which section of the पञ्चतन्त्र does the lesson 'चन्द्रभूपते: कथा' belong ?

‘চন্দ্রভূপতে: কথা’ পাঠটি ‘পঞ্চতন্ত্র’ ৰ কোনটো খণ্ডত আছে?

‘চন্দ্রভূপতে: কথা’ পাঠটি ‘পঞ্চতন্ত্র’ ৰ কোন খণ্ডতে আছে?

(c) Who composed the 'पञ्चतन्त्र' ?

‘পঞ্চতন্ত্র’ কোনে ৰচনা কৰিছিল?

‘পঞ্চতন্ত্র’ কে ৰচনা কৰেছিল?

(d) Who is a bad friend according to the lesson 'गर्दभकुक्कुरकथा' ?

‘গৰ্দভকুক্কুরকথা’ নামৰ পাঠটিৰ মতে বেয়া বন্ধু কোন?

‘গৰ্দভকুক্কুরকথা’ নামৰ পাঠটিৰ মতে খারাপ বন্ধু কে?

(e) Give a sanskrit equivalent of the word 'भूति'.

‘ভূতি’ শব্দটোৰ এটা সংস্কৃত প্রতিশব্দ দিয়া।

‘ভূতি’ শব্দটোৰ একটি সংস্কৃত প্রতিশব্দ দাও।

(f) लाभानां प्रेय आरोग्यं _____ बुद्धिरुत्तमा।

Fill in the blank with the suitable word.

উপযুক্ত শব্দেৰে খালী ঠাই পূৰণ কৰা।

উপযুক্ত শব্দ দিয়ে শূন্যস্থান পূৰ্ণ কৰো।

(g) Write a name of a book authored by Dr. Mukunda Madhava Sharma.

ড. মুকুন্দ মাধব শৰ্মাদেৱে ৰচনা কৰা গ্ৰন্থ এখনৰ নাম লিখা।

ড: মুকুন্দ মাধব শৰ্মাদেৱেৰ ৰচনা কৰা গ্ৰন্থ একটাৰ নাম লেখো।

(3)

(h) 'उत्तररामचरित is a drama written by भवभूति'.

'উত্তররামচরিত নাটকখন ভবভূতিয়ে রচনা কৰিছিল।'

'উত্তররামচরিত নাটকটি ভবভূতি রচনা করেছিল?'

Write 'Yes' or 'No'.

'হয়' নে 'নহয়' লিখা।

'হ্যা' অথবা 'না' লেখা।

(i) In the drama 'विक्रमोर्वशीयम्' the story of विक्रम and _____ is narrated.

Fill in the blank with the appropriate word.

'विक्रमोर्वशीयम्' নাটকত বিক্রম আৰু _____ কাহিনী বৰ্ণনা কৰা হৈছে।

উপযুক্ত শব্দেৰে খালী ঠাই পূৰণ কৰা।

'विक्रमोर्वशीयम्' নাটকে বিক্রম এবং _____ কাহিনী বৰ্ণনা কৰা হৈছে।

উপযুক্ত শব্দ বসিয়ে শূন্যস্থান পূৰ্ণ কৰো।

2. "एहि एहि इक्ष्वाकुकुमारः।" Who said this line? Who is referred to as 'इक्ष्वाकुकुमार' here? 2

এই কথাষাৰি কোনে কৈছিল? ইয়াত 'इक्ष्वाकुकुमार' বুলি কাক বুজোৱা হৈছে?

এই কথাটি কে বলেছিল? এখানে 'इक्ष्वाकुकुमार' বলতে কাকে बोঝানো হয়েছে?

3. 'चत्वारि तस्य वर्द्धन्ते' 2

- What are the four things (चत्वारि) referred to here?

ইয়াত উল্লেখ কৰা চাৰিটা বস্তু কি কি?

এখানে উল্লেখ কৰা চাৰিটা বস্তু কি কি?

4. For what purpose did the leader of the monkeys go to the lake full of lotuses? 2

বান্দৰৰ দলপতিজন কি উদ্দেশ্যেৰে পদ্মফুলেৰে ভৰপূৰ সৰোবৰটোলৈ গৈছিল?

বান্দৰৰ দলপতি কি উদ্দেশ্যে পদ্মফুলে ভৰা সৰোবৰটীতে গিয়েছিল?

5. 'भो स्वर्वेद्या!' - who said so? Who are the two heavenly physicians referred to here? 2

এইদৰে কোনে কৈছিল? ইয়াত উল্লেখ কৰা স্বৰ্গৰ চিকিৎসক দুজন কোন?

এইভাবে কে বলেছিল? এখানে উল্লেখ কৰা স্বৰ্গেৰ চিকিৎসক দুজন কে?

27-S1-B20-SX(E)(TH)

[Contd.

6. Derive the following words :

तलष शब्दबोर्बर् ब्युत्पत्ति निर्णय कर्बः :

नीचेर शब्दगुलोर ब्युत्पत्ति निर्णय करोर :

ज्ञत्बः ; अधीत्य ; जऱतऱ ; लब्धुम् ।

7. Translate the following passages.

4x4=16

तलष अनुच्छेदकेइटी अनुबऱद कर्बः ।

नीचेर अनुच्छेदकयऱटि अनुबऱद करोर ।

(a) तेषु ँको जिह्वऱलौल्यात् अहर्निशं निःशङ्कं महऱनसे प्रविश्य यत् पश्यति तत् सर्वं भक्षयति । ते च सूपकरऱ यत् किञ्चित् कऱष्ठं मृन्मयं भऱजनं वऱ पश्यन्ति, तेनऱशु तऱडयन्ति ।

OR / नश्चिऱ / अथवऱ

तदऱ वऱनरयूथपतिः प्रोवऱच - रे रे मूर्खः, यूयं रऱजगृहस्य सुखस्य परिणऱमं न जऱनीय । तदहं कुलक्षयं स्वयं नऱवलोकयिष्यऱमि । सऱम्प्रतं वनं यऱस्यऱमि ।

(b) तदऱरभ्य रऱज्ञः कपऱले वेदनऱ जऱतऱ । ततः तत्रत्यैः भिषग्वरैः सम्यक् विचिकित्सितऱ अपि न शऱन्तऱ । ँवमतीते संवत्सरेऽपि कऱले न केनऱपि निवऱरितः तस्य रोगः ।

OR / नश्चिऱ / अथवऱ

परं तस्मिन्नेव क्षणे कर्यवशऱत् बहिर्निर्गतः बुद्धिसऱगरः तौ दृष्ट्वा तयोः वऱर्तऱ श्रुत्वा तौ रऱज्ञः समीपं नीतवऱन् । रऱजऱ तौ अवलोक्य मुखश्रियाऽमऱनुषऱदिति बुद्ध्वा तौ बहु मऱनितवऱन् ।

(c) अस्य महऱकवेः विकऱशकऱलम् अधिकृत्यऱपि विदुषऱं वैमत्यं दृश्यते । तथऱपि ँतत् निश्चितं यत् कऱलिदऱसः चन्द्रगुप्तस्य विक्रमऱदित्यस्य भूपतेः रऱजसभऱयऱं नवरत्नेषु अन्यतम ँसीत् ।

OR / नश्चिऱ / अथवऱ

रघुवंशमहऱकऱव्यं महऱकवेः अनुपमऱ कृतिरस्ति । ँकोनविंशतिसर्गऱत्मके अस्मिन् महऱकऱव्ये दिलीपऱदऱरभ्य ँग्निवर्णपर्यन्तऱनऱं इक्षऱकुवंशीयऱनऱं नृपतीनऱं वर्णनं प्रऱप्यते ।

(5)

- (d) तस्य तीक्ष्णां मेधां ज्ञात्वा गुरुः तस्मिन् अतीव स्निहयति स्म। अल्पे वयसि एव पुराणादिशास्त्राणि अधीत्य शंकरदेवः स्वकीय-पाण्डित्यस्य परिचयं दत्तवान्।

OR / नहिवा / अथवा

धर्मप्रचारस्य माध्यमरूपेण तेन अनेकानि वरगीतानि अङ्कीयानाटकानि च रचितानि। अङ्कीयनाटकानां मध्ये 'रुक्मिणी-हरणम्', 'पारिजात-हरणम्', 'चिह्नयात्रा' इति एतानि प्रसिद्धानि सन्ति।

8. Explain the following verses with reference to the context :

5x2=10

प्रसङ्ग-सङ्गति देखुवाइ तलब ग्लोककेइटा व्याख्या कबा :

प्रसङ्ग-सङ्गति देखिये नीचेर ग्लोककयटि व्याख्या करो :

(a) तयोर्नित्यं प्रियं कुर्यादाचार्यस्य च सर्वदा।

तेष्वेव त्रिषु तृष्टेषु तपः सर्वं समाप्यते ॥

OR / नहिवा / अथवा

यत्कर्म कुर्वतोऽस्य स्यात्परितोषोऽन्तरात्मनः।

तत्प्रयत्नेन कुर्वीत विपरीतं तु वर्जयेत् ॥

(b) प्रकृतेः क्रियमाणानि गुणैः कर्माणि सर्व्वशः।

अहंकारविमूढत्वा कर्ताहमिति मन्यते ॥

OR / नहिवा / अथवा

असंशयं महाबाहो मनो दुर्निग्रहं चलम्।

अभ्यासेन तु कौन्तेय वैराग्येण च गृह्यते ॥

27-S1-B20-SX(E)(TH)

[Contd.

(6)

4x2=8

9. Elucidate the idea of the following :

তলত দিয়াবোৰৰ ভাৱ বহলাই লিখা :

নীচে দেওয়াগুলোর ভাব বিস্তৃতভাবে লেখো।

(a) माता गुरुतरा भुमे: खात् पितोच्चरस्तथा।

OR / নহিবা / অথবা

क्रोध: सुदुर्जय: शत्रुलोभो व्याधिरनन्तक:।

(b) सुरतरुरिव कामप्रदायिनी।

OR / নহিবা / অথবা

प्रमूखपूजितदेवीस्वरूपिणी।

10. Answer the following questions :

4x3=12

তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নগুলোর উত্তর লেখো :

(a) From which drama the lesson 'भ्रातृस्तेहस्तु दुर्लभ:' is adopted? Give introduction of the dramatist.

'भ्रातृस्तेहस्तु दुर्लभ:' নামৰ পাঠটি কোনখন নাটকৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰা হৈছে? নাট্যকাৰজনৰ পৰিচয় দিয়া।

'भ्रातृस्तेहस्तु दुर्लभ:' নামৰ পাঠটি কোন নাটকৰ থেকে সংগ্ৰহ করা হয়েছে? নাট্যকাৰৰ পৰিচয় দাও।

(b) Present a note on 'हितोपदेश'.

'हितोपदेश' ৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

'हितोपदेश' ৰ বিষয়ে একটি টীকা লেখো।

27-S1-B20-SX(E)(TH)

[Contd.

(7)

(c) Answer the following questions in Sanskrit :

তলৰ প্রশ্নবোৰৰ উত্তৰ সংস্কৃতত লিখা :

নিম্নলিখিত প্রশ্নগুলোর উত্তর সংস্কৃততে লেখো।

(i) কুমারসম্ভবমহাকাব্যে कस्य कथा उपलभ्यते?

(ii) মেঘদূতকাব্যে कः मेघं दूतरूपेण प्रेषयामास?

(iii) अभिज्ञानशकुन्तलम् इति नाटके कति अङ्काः सन्ति?

(iv) মেঘদূতকাব্যে कति भागाः सन्ति?

11. (a) Account for the case-endings in any two of the following :

2x2=4

তলৰ যি কোনো দুটাৰ কাৰক-বিভক্তি নিৰ্ণয় কৰা :

নিম্নলিখিত যে কোন দুটাৰ কাৰক বিভক্তি নিৰ্ণয় কৰো।

'तेषु' in Q. No. 7 (a) [तेषु - 7 नं (a) प्रश्नत]

[तेषु - 7 नं (a) प्रश्नते]

“भिषग्वरैः” in Q. No. 7 (b) [भिषग्वरैः - 7 नं (b) प्रश्नत]

[भिषग्वरैः - 7 नं (b) प्रश्नते]

'माध्यमरूपेण' in Q. No. 7 (d) (or) ['माध्यमरूपेण' -7 नं (d) नहिवा प्रश्नत]

['माध्यमरूपेण' -7 नं (d) अथवा प्रश्नते]

'प्रयत्नेन' in Q. No. 8 (a) or ['प्रयत्नेन' 8 नं (a) नहिवा प्रश्नत]

['प्रयत्नेन' 8 नं (a) अथवा प्रश्नते]

27-S1-B20-SX(E)(TH)

(8)

2x2=4

(b) Derive any two of the following :

তলৰ যি কোনো দুটাৰ ব্যুৎপত্তি নিৰ্ণয় কৰা :

নিম্নলিখিত যে কোনো দুটাৰ ব্যুৎপত্তি নিৰ্ণয় কৰো।

'প্ৰবিষ্ণ' in Q. No. 7 (a) ['প্ৰবিষ্ণ'- 7 নং (a) প্ৰশ্নত]

['প্ৰবিষ্ণ'- 7 নং (a) প্ৰশ্নতে]

'দৃষ্ট্বা' in Q. No. 7 (b) (or) ['দৃষ্ট্বা'- 7 নং (b) নহিবা প্ৰশ্নত]

['দৃষ্ট্বা'- 7 নং (b) অথবা প্ৰশ্নতে]

'দৃষ্ণতে' in Q. No. 7 (c) ['দৃষ্ণতে'-7 নং (c) প্ৰশ্নত]

['দৃষ্ণতে'-7 নং (c) প্ৰশ্নতে]

'দত্তবান্' in Q. No. 7 (d) ['দত্তবান্'-7 নং (d) প্ৰশ্নত]

['দত্তবান্'-7 নং (d) প্ৰশ্নতে]

12. (a) Decline any two of the following :

1½x2=3

তলৰ যি কোনো দুটাৰ শব্দৰূপ লিখা :

নিম্নলিখিত যে কোনো দুটাৰ শব্দৰূপ লেখো।

'নৰ' in তৃতীয়া singular [তৃতীয়া বিভক্তিৰ একবচনত]

[তৃতীয়া বিভক্তিৰ একবচনে]

'নদী' in ষষ্ঠী plural [ষষ্ঠী বিভক্তিৰ বহুবচনত]

[ষষ্ঠী বিভক্তিৰ বহুবচনে]

'সম্ৰাজ্' in পঞ্চমী singular [পঞ্চমী বিভক্তিৰ একবচনত]

[পঞ্চমী বিভক্তিৰ একবচনে]

'নদ্ব্'(পু) in প্ৰথমা dual [প্ৰথমা বিভক্তিৰ দ্বিবচনত]

[প্ৰথমা বিভক্তিৰ দ্বিবচনে]

27-S1-B20-SX(E)(TH)

[Contd.]

(9)

(b) Conjugate any two of the following :

$1\frac{1}{2} \times 2 = 3$

पद् in लृट् स्थथ [लृट् विभक्तिर् स्थथ]

[लृट् विभक्तिर् स्थथ]

कृ in लोट् हि [लोट् विभक्तिर् हि]

[लोट् विभक्तिर् हि]

भू in लङ् अन् [लङ् विभक्तिर् अन्]

[लङ् विभक्तिर् अन्]

अस् in लट् थ [लट् विभक्तिर् थ]

[लट् विभक्तिर् थ]

(c) Name and expound any two of the following :

$2 \times 2 = 4$

तलर थि कोनो दुटीर ब्यासवाक्य लिथि समासर नाम लिखा :

नीचेर ये कोनो दुटीर ब्यासवाक्य लिथे समासेर नाम लेखो।

दुर्भिक्षम् ; शूलपाणि ; अहिनकुलम् ; राजपुत्रः ।

(d) Change the voice in any one of the following :

$1 \times 2 = 2$

तलर थि कोनो एटीर वाच्य परिवर्तन करऱा :

नीचेर ये कोनो एकटीर वाच्य परिवर्तन करो।

(i) स ग्रामं गच्छति।

(ii) त्वया पयः पीयते।

(iii) बालकः क्रीडति।

27-S1-B20-SX(E)(TH)

[Contd.

(10)

2+1=3

(e) Define and illustrate 'सम्प्रदान कारक'।

'सम्प्रदान कारक'ৰ সংজ্ঞা আৰু উদাহৰণ দিয়া।

'সম্প্রদান কারকে'ৰ সংজ্ঞা এবং উদাহরণ दाও।

OR / नहिवा / अथवा

Give examples, in suitable sentences, of any two of the following :

1½x2=3

উপযুক্ত বাক্যত তলৰ যি কোনো দুটাৰ উদাহৰণ দিয়া :

উপযুক্ত বাক্যে নীচের যে কোনো দুটাৰ উদাহরণ दाও।

(i) अव्यययोगे च (ii) अधिशीङ्स्थासां कर्म

(iii) येनाङ्ग विकारः (iv) क्तस्य वर्तमाने

(f) Give the resultant forms of any two of the following :

1x2=2

তলৰ যি কোনো দুটাৰ নিস্পন্ন রূপ লিখা :

নীচের যে কোনো দুটাৰ নিস্পন্ন রূপ লেখো।

(i) पूज्+णिच्+लट् ति (ii) स्था+णिच्+लट् ति

(iii) ज्ञा+सन्+लट् ते (iv) पच्+सन्+लट् ति

27-S1-B20-SX(E)(TH)

[Contd.

13. Translate into Sanskrit any four of the following sentences :

2½x4=10

তলৰ যি কোনো চাৰিটা বাক্য সংস্কৃতলৈ অনুবাদ কৰা :

নীচের যে কোনো চারটি বাক্য সংস্কৃততে অনুবাদ কৰো।

(a) The great poet Kalidasa lived in Ujjain.

মহাকবি কালিদাস উজ্জয়িনীত বাস কৰিছিল।

মহাকবি কালিদাস উজ্জয়িনীতে বাস কৰেছিল।

(b) There are many beautiful things in earth.

পৃথিবীত বহুত সুন্দৰ বস্তু আছে।

পৃথিবীতে অনেক সুন্দৰ বস্তু আছে।

(c) There will be a meeting here tomorrow.

কাইলৈ ইয়াত এখন সভা হ'ব।

আগামীকাল এখানে একটি সভা হবে।

(d) Learning is the real beauty of a man.

বিদ্যাই হৈছে মানুহৰ প্রকৃত সৌন্দৰ্য।

বিদ্যা হচ্ছে মানুষের প্রকৃত সৌন্দৰ্য।

(e) Which class do you read in ?

তুমি কোন শ্রেণীত পঢ়া?

তুমি কোন শ্রেণীতে পড়ো?

(f) Nothing can be accomplished without hard work.

পৰিশ্রম অবিহনে কোনো কাৰ্য সাধন নহয়।

পৰিশ্রম ছাড়া কোনো কাৰ্য সাধন হয় না।

- o o o -

27-S1-B20-SX(E)(TH)